

BESLUTSFÖRSLAG

Andersson, Magnus MA.
Magnus.Andersson@skanetrafilken.se

Datum 2022-09-07
Ärendenummer 2022-POL000272

1 (3)

Initiativärende Tidigareläggande av nytt tågssystem

Ordförandens förslag

1. Kollektivtrafiknämnden avslår initiativärendet.

Sammanfattning

Miljöpartiet har inkommit med ett initiativärende gällande tidigareläggning av anskaffningen av nya generationens Öresundståg. Givet den komplexitet som en fordonsanskaffning av den här digniteten innebär är en tidsmässig forcering inte lämplig. De åtgärder som vidtagits och som avses vidtas för att säkra tillgänglighet och kapacitet i befintlig Öresundstågsflotta ska fortsätta.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2022-09-07
2. Initiativärende 2022-06-16

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Miljöpartiet har inkommit med ett initiativärende gällande tidigareläggande av anskaffningen av nya generationens Öresundståg. I ärendet yrkar man:

- Att kollektivtrafiknämnden ger trafikdirektören i uppdrag att utreda möjligheterna att kapacitetsstarka och tillförlitliga tåg kan komma på plats väsentligt tidigare än på 2030-talet.

Skånetrafiken följer händelserna i vår omvärld noga och har efter sommaren stämt av utvecklingen mot tidigare resandeprognoser. Återhämtningen av resandet efter Covid-19-pandemin sker något snabbare än tidigare prognoser indikerat, vilket innebär att det resande som fanns innan pandemin kan nå något tidigare än vad som bedömts i föregående analyser. I nuläget är huvudspåret att resandeutvecklingen är tillbaka på 2019 års nivåer i mitten av 2020-talet. Det måste alltid göras en avvägning mellan de kortsiktiga förutsättningarna samtidigt som den långsiktiga målstyrning som Region Skåne satt upp för kollektivtrafiken ska uppfyllas.

De utmaningar som funnits och finns med nuvarande fordonsflotta för Öresundstågstrafiken är kända och flera åtgärder har vidtagits under senare tid. Vi kan nu konstatera en tydlig förbättring i tillgången på fordon för trafik, som en effekt av åtgärder i det löpande underhållet och att antalet fordonen ur trafik p g a större reparationer reducerats påtagligt. Den kortsiktiga hanteringen består således i att säkerställa en fortsatt god utveckling av det löpande underhållet av den nuvarande Öresundstågsflottan, inkluderande en ordnad övergång till det temporära underhållsavtalet med minimal resenärspåverkan med start i mitten av december 2022. I det nya underhållsavtalet bedömer förvaltningen att det finns förutsättningar för underhållaren att leverera i linje med vad som är nödvändigt för att driva trafiken med färre fordonsrelaterade avvikelser. Under de närmaste åren identifierar förvaltningen ett behov av fler fordon för att säkerställa kapaciteten ombord på tågen. Därför pågår ett arbete med att få tillgång till ytterligare tio fordon som kan stärka upp Öresundstågsflottan. I det längre perspektivet driver Skånetrafiken ett uppdrag tillsammans med övriga regioner för att ta fram nästa generations Öresund. Arbetet befinner sig just nu i en förstudiefas och nya tåg bedöms kunna vara operativa ca år 2030.

Utöver de utmaningar som funnits kopplat till fordonstillgängligheten finns det också andra omständigheter som påverkat kundernas upplevelser av Öresundstågstrafik negativt. De senaste fyra månaderna har punktligheten för Öresundstågen legat på en märkbart lägre nivå än årets första tre månader. Under sommaren har det varit flera omfattande trafikstörningar som kan relateras till andra grundorsaker än fordon. Detta gör det ännu svårare att hålla de redan ansträngda planer som finns när fordonen inte kommer som förväntat till sitt underhåll i verkstaden.

Förvaltningen menar därför att lösningen för att säkerställa driften under 2020-talet inte är en forcerad införskaffning av helt nya fordon, utan att säkra att befintlig fordonsflotta presterar bättre i kombination med ytterligare fordonskapacitet motsvarande tio Öresundståg säkras genom köp eller hyra av begagnade fordon. På längre sikt krävs det nya fordon, men en sådan införskaffning bör inte forceras då det medför betydande risker kopplat till både kommersiell och teknisk kvalitet. Investeringen i nya fordon uppgår till flera miljarder kronor och driftkostnaderna över fordonens trettioåriga livslängd är minst lika stor. Givet omfattningen på en upphandling som nya fordon innebär är de konsekvenser som även partiella misslyckanden skulle kunna medföra på en nivå som inte är acceptabla. Ledtiderna för att genomföra ett anskaffningsprojekt av denna dignitet är cirka åtta år. Kollektivtrafiknämnden har tidigare ställt sig bakom den tidplan för nyanskaffning av nästa generations Öresundståg och finner ingen anledning att forcera anskaffningsprocessen, med ett ökat risktagande som följd. Kollektivtrafiknämnden avslår därför initiativärendet.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Juridisk bedömning

Någon juridisk bedömning är inte nödvändig.

Miljökonsekvenser

Ärendet har inga miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Samverkan behöver inte genomföras.

Uppföljning

Ärendet kräver ingen uppföljning.

Carina Zachau
ordförande

Maria Nyman
trafikdirektör